

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN HEILOO

Secretariaat: cdeveth@ziggo.nl

Aan:

het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 1
1850 AA Heiloo

Betreft:

Aanbieding antwoord op de adviesvraag aangaande
Beheersmaatregelen lange termijn uitvoering wetten WMO en Jeugd

Datum:

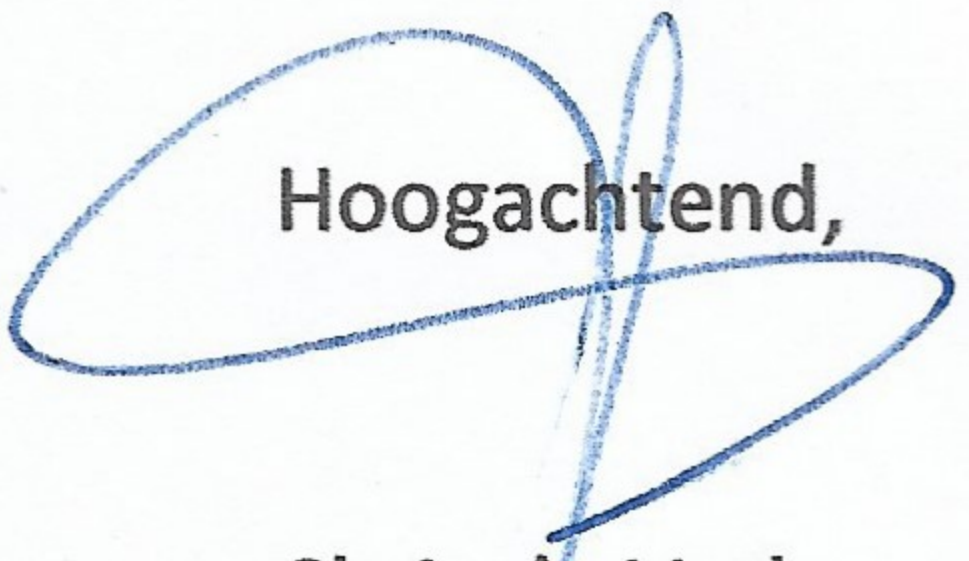
16 mei 2021

Geacht college,

Op 22 april jl. is uw adviesvraag voor bovengenoemd onderwerp ontvangen met het verzoek vóór 17 mei een reactie te verstrekken.

Als bijlage treft u deze reactie op het gevraagde advies aan, namens de adviesraad opgesteld door de leden Klaartje Tulling en Gerben van der Meulen

Gehoopt wordt dat dit advies een goede inhoudelijke bijdrage aan het collegestuk zal opleveren.

Hoogachtend,

Chris de Veth,
Secretaris Adviesraad Sociaal Domein Heiloo

Document per email verzonden

Bericht via Yvon Dijkmans > Werkgroep Beheersmaatregelen
cc Elly Beens
cc Petra Gerritsen

BIJLAGE

Onderwerp advies

Bijdrage aan de Beheersmaatregelen lange termijn voor de uitvoering wetten WMO en Jeugd

Inleiding

De Adviesraad Sociaal Domein heeft de afgelopen jaren diverse adviezen uitgebracht. Daarbij zijn steeds de volgende kernpunten gehanteerd:

- Houd de inwoner centraal.
(de vraag van de inwoner is leidend in alle doen en laten);
- De inhoud is het primair.
(financiën zijn, volgend op de inhoud, zeker belangrijk);
- Versterk het samenwerken tussen mensen en instanties.
(zie hiervoor ook ons eerder uitgebracht advies op het gebied van de maatregelen. Werk samen op basis van vertrouwen);
- Ondersteuning aanbieden door preventie en een klantgerichte manier van werken
(die uiteindelijk moet leiden tot vraag gestuurde zorg);
- Ondersteun een permanente ontwikkeling van kennis en deskundigheid bij professionals.

I Hoofdpijnen in het Sociaal Domein van de BUCH gemeenten bij een ordening van de te gaan nemen beheersmaatregelen.

De gemeentelijke projectgroep heeft in de voorbereidende informatie bij haar Bestuursopdracht Beheersmaatregelen Sociaal Domein (11 maart 2021) een viertal hoofdpijnen gepresenteerd waarop de beheersing van de Jeugdhulp en de WMO zich kan richten.

- a. Zicht en grip op cliënt- en kostenontwikkeling
- b. Effectiviteit en doelmatigheid van ingezette ondersteuning
- c. Afstemming en samenwerking externe partners
- d. Data-gedreven werken en monitoring

Op grond van deze hoofdpijnen worden de eerder vastgestelde korte termijn beheersmaatregelen benoemd, als wel denkrichtingen aangegeven voor de lange termijn maatregelen.

II Het gaan hanteren van Leidende principes in het Sociaal Domein BUCH.

De Adviesraden Sociaal Domein bevelen aan om bij de ontwikkeling van beheersmaatregelen te gaan werken met een aantal leidende principes. Deze aanbeveling is

overgenomen door de opstellers van het gemeentelijk “Overzicht mogelijke lange termijn beheersmaatregelen sociaal domein; Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo. April 2021”.

Welke leidende principes?

De BUCH gemeenten hebben als leidende principes gekozen voor de reeds door haar geformuleerde uitgangspunten van hun Algemene Visie op het Sociaal Domein, t.w.:

1. Zelfredzaamheid en eigen regie
2. Preventie en vroeg signalering
3. Integraal werken en maatwerk
4. Ruimte voor maatschappelijke initiatieven
5. Experimenteren

In een toetsing, uitgevoerd met deze leidende principes op de ‘Mogelijke lange termijn beheersmaatregelen’, worden de waarderingen: *Past, Versterkt of Verzwakt* gegeven. Uit de vele mogelijkheden aan leidende principes hebben de adviesraden Sociaal Domein van de BUCH gemeenten namens haar inwoners gekozen voor de volgende vijf leidende principes bij het opzetten van en aansluiten bij iedere lange termijn beheersmaatregel.

- a. Korte lijnen
- b. Eigen regie, meer vanuit vertrouwen dan vanuit controle
- c. Ruimte voor personeel
- d. Menselijke maat, in uitvoering en communicatie
- e. Preventie.

III Naar mogelijke lange termijn beheersmaatregelen sociaal domein

De adviesraden hebben respect voor de wijze waarop de gemeente haar leidende principes wil hanteren. De adviesraad stelt zoals in de inleiding al aangegeven dat de inhoud altijd het primair is, financiën zijn volgend.

IV De hoofdlijnen data-analyse

In de voorbereidende informatie bij de Bestuursopdracht Beheersmaatregelen Sociaal Domein (d.d. 11 maart 2021) worden een viertal hoofdlijnen gepresenteerd waarop de beheersing van de Jeugdhulp en de WMO zich kan richten.

- a. Zicht en grip op cliënt- en kostenontwikkeling
- b. Effectiviteit en doelmatigheid van ingezette ondersteuning
- c. Afstemming en samenwerking externe partners
- d. Data-gedreven werken en monitoring

Wij zijn het eens met de hoofdlijnen uitgezet door de projectgroep m.b.t. de beheersing van de kosten. In ons eerdere advies hebben wij al het belang van monitoren en data aangegeven en wij zijn blij dat factbased werken en monitoring een centrale plek krijgt in het plan.

Aanvullende opmerkingen en aanbevelingen:

Meer grip op de kosten betekent niet automatisch bezuinigen. Dat zie je namelijk wel terug in de maatregelen die erbij horen. Je zou meer moeten zitten op monitoring en evaluatie i.p.v. bezuinigen.

Zakelijker contract management is een goed idee, maar ook hier geldt dat dit niet alleen vanuit een kostenperspectief moet zijn. De partner op de juiste KPI's sturen (i.p.v. de goedkoopste) levert op lange termijn meer geld op en verhoogt de kwaliteit en de preventie. Het gaat dus minder over met welke partners je werkt, maar vooral hoe je ze aanstuurt.

V Adviesaanvraag: Overzicht lange termijn beheersmaatregelen

In het overzicht van de verschillende maatregelen van april 2021 vinden we 11 mogelijke maatregelen n.a.v. de gestelde hoofdlijnen. Hieronder kort onze reactie per maatregel:

Algemeen: wederom blijven besparingen bij alle maatregelen vaag en ook concrete doelen ontbreken. Als je op deze manier de maatregelen inzet krijg je ook vage resultaten.

Maatregel 18 en 19: deze druisen direct in tegen ons basisprincipe: goede zorg voor iedereen die het nodig heeft. Het invoeren van wachtlijsten (nr. 18) en nieuwe indicaties minder tijd geven (nr. 19) zorgen ervoor dat cliënten niet de zorg krijgen wanneer ze dit nodig hebben en verlaagt de kwaliteit van de zorg. Ook is er minder kans op preventie doordat de medewerker minder tijd heeft bij de cliënt. Bovendien is dit niet eerlijk omdat het alleen om nieuwe indicaties gaat.

Maatregel 20: een eigen bijdrage van cliënten is wettelijk op dit moment niet mogelijk. De adviesraad weet dat de VNFG dit op allerlei manieren probeert af te dwingen, maar zolang dit niet het geval is zullen we hier rekening mee moeten houden.

Maatregel 21: voegt weinig toe, zeker als je het eens in de 2 jaar uitvoert. We denken dat je op basis van big data i.c.m. kwalitatieve input van het sociaal team tot dezelfde inzichten komt. Dat bespaart de kosten van een onderzoeksbureau. Zie ook maatregel 28.

Maatregel 22: zorg voor de juiste KPI's die je echt iets zeggen over de voortgang (stuur en evalueer dus op resultaat).

Maatregel 23: zie ons punt van het vorige advies: stuur op resultaten en monitor deze. De maatregel blijft wel vaag zo; hang hier dan ook een target aan hoeveel er bezuinigd zou moeten worden. Bepaal ook samen met de partners hoe de eventuele resultaten gemeten moeten worden .

Maatregel 24: geef duidelijke doelen mee. Levert dit echt betere zorg op, kan dit kosten besparen of is het alleen efficiënter werken voor de andere collega's?

Maatregel 25: de mogelijkheid om anders in te kopen en met minder partners te werken. De voordelen van keuzevrijheid wegen niet op tegen de besparing die je kunt realiseren. De kwaliteit van de partner wordt namelijk niet gedreven door de partner zelf, maar vooral over hoe je het contract insteekt. Het begint bij de partner laten meedenken over de te behalen resultaten en juiste afspraken. En ook hier geldt een strakke aansturing.

Maatregel 26: hier kunnen wij ons in vinden.

Maatregel 27: als je echt kosten wil besparen en het leven van de bewoners van Heiloo structureel wil verbeteren moet je inzetten op preventie. Hier moet goed worden geïnvesteerd, helaas heeft dat dan pas op lange termijn effect. Niet alle zorg is preventief op te lossen (denk aan huishoudelijke hulp) maar voor vooral jeugd en ggz is hier een hoop te winnen. Wellicht is alleen een kaart nog te weinig; niet alleen inzichtelijk maken wat er kan, maar mensen echt hierop sturen dat ze dit inzetten. Wederom resultaatafspraken maken.

Maatregel 28: probeer dit wel pragmatisch aan te pakken. Veel data is al beschikbaar bij zorgverzekeraars of andere gemeenten. Ga dus niet helemaal zelf het wiel uitvinden. Zorg voor data kennis intern zodat je niet afhankelijk blijft van bureaus.

V De adviesraad sociaal domein Heiloo beveelt aan:

1. De hoofdlijnen van het Sociaal Domein van de BUCH nadrukkelijk te versterken met een benadering vanuit situaties van inwoners en niet alleen ontwerpen vanuit een financiële invalshoek.
Dit is meer concreet te maken door een tweetal leidende principes van de gemeente te versterken met elementen uit de leidende principes van de adviesraden, zoals:
 1. door toe te voegen aan het principe 1 van de gemeente:
Zelfredzaamheid en eigen regie, "meer vanuit vertrouwen dan controle".
 2. en toe te voegen aan principe 3 van de gemeente:
Integraal werken en maatwerk, "met een menselijke maat in communicatie en uitvoering".
2. Daar waar de beheersmaatregel bij leidende principes tot "verzwakt" toetsen, moet met deze maatregel aan het werk worden gegaan en nog eens inhoudelijk en financieel kritisch benaderen en aanpassen, zodat zij versterkt bij de leidende principes naar voren komt.